

A REÁB jubileumi ülése Budapesten

A KGST Rádiótechnikai és Elektronikai Ipari Állandó Bizottsága (REÁB) 1973. december 1. és 7. között Budapesten tartotta 25. jubileumi ülését. Ez a bizottság, amelynek megalakulása óta dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter az elnöke, 10 éves múltira tekint vissza.

A jubileumi ülést megelőzően Asztalos Lajos kohó- és gépipari miniszterhelyettes sajtótájékoztatót tartott, melyben áttekintést adott a REÁB fennállása óta folytatott tevékenységéről. Előjáróban a híradástechnikai és elektronikai iparnak az elmúlt évtizedekben világszerte tapasztalható rohamos fejlődését elemezte és rámutatott arra, hogy az utóbbi években ezt a fejlődést az egész világon a híradástechnikai és elektronikai termékeket gyártó, felhasználó és forgalmazó szervek nemzetközi kapcsolatainak további szélesítése és elmélyítése jellemezte.

Ez természetes, hiszen a híradástechnikai, elektronikai ipar a gyártmányoknak egyre szélesebb nomenklatúráját öleli fel. E termékek teljes szélességben való fejlesztése és gyártása akkora szellemi és anyagi erőbefektetést igényel, amely már meghaladja nemcsak a kis és közepes nagyságú országok, hanem bármely nemzetgazdaság erőforrásait, lehetőségeit. Ez a körülmény szükségessé teszi a nemzetközi munkamegosztás erőteljes fejlesztését, mind a szellemi eredmények átvételét, mind a gyártásszakosítás és termelési kooperáció területén. E tényekből és a híradástechnikai és elektronikai ipar növekvő jelentőségéből kiindulva a KGST tagországok 1956-ban megalakították a KGST Gépipari Állandó Bizottságának Híradástechnikai Szekcióját majd 1963-ban ebből a szekcióból létrehozták a KGST Tanácsa XVIII. ülészaka határozata alapján a KGST Rádiótechnikai és Elektronikai Ipari Állandó Bizottságát.

Ezt követően, 1965-ben Jugoszlávia kormánya is bekapcsolódott a REÁB tevékenységébe.

A REÁB tevékenységi körébe tartoznak a vezetékes és vezeték nélküli hírközlő berendezések, a navigációs és rádiólokációs berendezések, az elektronikus mérőműszerek, a félvezető eszközök, a rádióalkatrészek, a vákuumtechnikai eszközök, közfogyasztású híradástechnikai cikkek és a felsorolt gyártmányok gyártásához szükséges különleges technológiai berendezések, célgépek.

A REÁB célul tűzte ki, hogy a híradástechnikai és elektronikai fejlesztési tervek koordinációja útján elősegítse a KGST tagországok és JSZSZK gazdasági kapcsolatainak további szélesítését.

Tevékenysége arra irányul, hogy a gazdasági és műszaki tudományos együttműködés megszervezésével elősegítse a tagországok híradástechnikai és elektronikai ipari termékekben mutatkozó szükségleteinek kielégítését, a nemzetközi szocialista munkamegosztás fejlődését, a műszaki haladás meggyorsítását, a munka termelékenységének növelését.

A Bizottság tevékenységének első szakaszában meghatározta a műszaki-tudományos együttműködés alapvető irányvonalait és kidolgozta a 1966—1970-es évekre szóló műszaki-tudományos kutatások távlati koordinációs tervét.

A kölcsönös áruforgalom növelése érdekében 1965-ben megkezdte tevékenységét a szabványosítás területén.

A műszaki fejlesztés területén kifejtett közös erőfeszítések eredményeképpen a tagországokban számos korszerű gyártmányt kidolgoztak. Csak néhány példa: a korszerű Cross-bar-rendszerű automata telefonközpontok, kis-, közép- és sokcsatornás korszerű átviteltechnikai berendezések, valamint a kiváló minőségű IV. és V. frekvenciasávban működő tv-adók és egyéb termékek.

A következő 5 éves tervperiódusra szóló tudományos-műszaki kutatások koordináló tervének összeállításánál a Bizottság már a közösen kidolgozott prognózisokra támaszkodott.

Ezek alapján a tudományos-műszaki együttműködés a következő fő irányokban folyik:

- vezetékes hírközlő rendszerek kutatása és fejlesztése;
- a polgári rendeltetésű rádióhírközlő, rádiólokáció és rádió navigációs rendszerek kutatása és fejlesztése;
- korszerű rádió- és tv-műsorszóró berendezések fejlesztése;
- korszerű félvezető eszközök és mikroelektronikai áramkörök fejlesztése;

— az elektro-vákuumtechnika távlati irányvaival kapcsolatos tudományos kutatások és új korszerű elektroncsövek és fényforrások fejlesztése;

— a mérési és vizsgálati folyamatok automatizálási rendszereivel kapcsolatos tudományos kutatási és konstrukciós munkák;

— a híradástechnikai elektronikai rendszerek, valamint azok elemei megbízhatóságának meghatározásával és annak fokozásával kapcsolatos kutatások.

A műszaki-tudományos kutatások távlati és éves ágazati koordinációs terveiben szereplő problémák teljesen összhangban vannak a világban megfigyelhető fejlesztési tendenciákkal.

A terv keretében folyó koordinált munkákban a KGST-tagországok és a JSZSZK több mint 100 tudományos intézetében, vállalatánál végeznek nemzetközileg összehangolt kutatómunkát.

A Bizottság 1970-ben jóváhagyta a KGST-szervek összetített távlati szabványosítási munkatervét a IV. öt éves tervidőszakra.

A Bizottság 1969-ben, a KGST XXIII. (rendkívüli) ülészakának határozatai alapján, kidolgozta a KGST-tagországok hosszú távlatra szóló együttműködésének alapvető irányvonalait a híradástechnikai és elektronikai ipar területén, a széles körű és tartós gyártásszakosítás és kooperáció elvének figyelembevételével. Kijelölte a fejlődés perspektíváit a legközelebbi 10—15 évre. Javaslatot tett a sokoldalú gyártásszakosítással kapcsolatos ajánlások útján a KGST-tagországok erőinek összpontosítására, fejlesztési terveinek koordinációjára. Ez biztosítja, hogy közös erőfeszítésekkel a híradástechnika és elektronika alapvető termékeiben felmerülő közös igények kielégítést nyerjenek.

A KGST XXV. ülészaka által elfogadott „Komplex Program” két alapvető területen határozta meg a Bizottság feladatait. Az első ezek közül a tervező tevékenység területén való együttműködés, a másik feladatcsoport pedig az anyagi termelés szféráját érinti.

A KGST-tagországok híradástechnikai elektronikai ipara 1976—80. évekre és nagyobb távlatra szóló fejlesztési terveinek egyeztetése, a megszabott program szerint folyik.

Ennek tematikája lényegében egybevág a Komplex Programból a Bizottságra háruló feladatok tartalmával. Jelentősebb feladatok a következők:

— a KGST-tagországok kompatibilis automatizált komplex hírközlő rendszere és az ahhoz szükséges eszközök létrehozása; a híradástechnikai eszközök, elektronikus számítógépek, a gyártás automatizálásának eszközei és a szolgáltatások szférájának perspektivikus, a tudomány és technika legújabb vívmányain alapuló elektronikai elemekkel, alkatrészekkel és részhelyekkel való ellátása, különös figyelemmel a mikroelektronikai áramkörök és a szilárd test fizikáján alapuló elemek széles körű választékának kidolgozására és a gyártásba való bevezetésére;

— a közfogyasztású rádiótechnikai cikkek korszerű típusai teljes választékának létrehozása, tekintettel a színes tv széleskörű bevezetésére, biztosítva a színes tv-adás és -vételhez szükséges műszaki eszközöket;

— mérési, ellenőrzési és vizsgálati folyamatok automatizálási rendszere létrehozásának biztosítása, beleértve a szükséges eszközök és berendezések létrehozását;

— automatizált légiforgalmi irányító rendszer kidolgozása és a beletartozó berendezések létrehozása.

A Komplex Program feladatainak realizálására a Bizottság munkaszervei részprogramokat dolgoztak ki, amelyek komplex módon irányozzák elő az adott feladat végrehajtása érdekében szükséges

- tudományos-kutató és tervező-szerkesztő munkák,
- szabványosítás és egységesítés,
- gyártásszakosítás és kooperáció,
- kölcsönös állításokkal összefüggő kérdések egybehangolását.

E programok záróaktusa a sokoldalú gyártásszakosítási és kooperációs szerződések létrehozása.

A Bizottság tevékenységében nagy figyelmet fordít a híradástechnikai elektronikai iparhoz szükséges korszerű technológiák és speciális technológiai berendezések kidolgozásának kérdéseire. Ajánlásokat fogadott el 252 újfajta berendezés, köztük komplett gyártóvonalak létrehozására és a tagországok szükségleteinek kielégítésére.

Az elmúlt időszakban a REÁB munkaszervei gyártásszaksztási és kooperációs ajánlásokat dolgoztak ki az átviteltechnikai berendezésekre, rádió- és tv-készülékekre, mozgó- és helyhez kötött URH rádióállomásokra, sokcsatornás számú gerinchálózati rádiórelé vonalakra, riporter rádiórelé berendezésekre, tv-kamerákra és ipari rendeltetésű berendezésekre, valamint vezetékes rádióállomásokra. Folyamatban van sokoldalú gyártásszaksztási szerződések előkészítése a vezeték nélküli híradástechnika, rádióipari berendezések, elektronikus mérőműszerek, rádióalkatrészek és komponensek, technológiai berendezések területén. A REÁB eddigi tevékenysége eredményeinek összefoglalása után hangsúlyozta, hogy a REÁB elfogadott tevékenységi programjának megfelelően tovább folytatja a KGST-tagországok híradástechnikai és elektronikai iparának minőségi és mennyiségi fejlődését elősegítő munkákat.

A Bizottság a legközelebbi években teljes mértékben a „Komplex Program” körébe tartozó feladatok realizálására koncentrálja tevékenységét. Folytatódik az 1976–80-as és hosszabb távlatra szóló népgazdasági tervek koordinációja, két- és sokoldalú szerződések előkészítése céljából.

Tájékoztatójának második részében Asztalos Lajos miniszterhelyettes ismertette a magyar híradás- és vákuumtechnikai ipar részvételét a KGST REÁB munkájában;

A REÁB megalakulásával létrejöttek a szocialista sokoldalú nemzetközi együttműködés szervezeti feltételei. Ennek keretében lehetőség nyílt a tagországok híradástechnikai-elektronikai ipara fejlődésének összehangolására, a nemzetközi munkamegosztás kibontakoztatására.

A magyar ipar ezen ágazata termékeinek jelentős részét exportálja. Az export túlnyomó többsége a szocialista országokba irányul. Ezért Magyarország számára igen fontos, hogy aktívan részt vegyen a szocialista nemzetközi munkamegosztásban.

1970-ben pl. hírközlő berendezéseink 73%-át exportáltuk a szocialista országokba, 1975-ben pedig a lényegesen megemelt termelésnek is mintegy 60–63%-a irányul a szocialista piacra.

A szocialista országok az utóbbi években intenzíven fejlesztették saját híradástechnikai bázisaikat. A sokoldalú tevékenységük jelentős segítséget nyújtott az országok megfelelő ipari struktúrája kialakításának megalapozásához. Nem elhanyagolható az a hatás sem, amelyet a sokoldalú együttműködés a bilaterális kapcsolatokra gyakorolt. Egyre jobban elmélyült a munkamegosztás a gyártásban, a szállításban és a tudományos együttműködésben.

A magunk részéről igyekeztünk az együttműködésnek ezekben a formáiban — lehetőségeinkhez képest — tevékenyen részt venni. Gazdaságpolitikánk és kezdeményéseink mindig azt a célt szolgálták és szolgálják a jövőben is, hogy olyan tartós kapcsolatok és munkamegosztás alakuljon ki, amely minden résztvevő ország számára lehetővé teszi az adottságainak legjobban megfelelő szakágazat fejlesztését. A híradástechnika egyike azoknak az ágazatoknak, amelyben a magyar ipar gazdag hagyományokkal és olyan fejlesztési eredményekkel rendelkezik, amelyek lehetővé teszik számára a nemzetközi együttműködésben való intenzív részvételt.

A híradás- és vákuumtechnikai ipar hazánkban a gépipar egyik legdinamikusabban fejlődő ágazata. Míg a gépipar 1950 és 1970 között kb. nyolcszorosára növelte termelését, a híradástechnikai iparban ez a növekedés 21-szeres volt. 1965 és 1970 között a gépiparban a fejlődés dinamikája 46%, ezzel szemben a híradástechnikai iparban 75% volt.

Az 1965–70-es években jelentős változáson ment át az ágazat termelési struktúrája. Növeltük a nagyberendezések termelésének részarányát a közszükségleti termékekéhez képest és ezzel az ágazat termékszerkezete méginkább a munkai igényes termékek irányába tolódott el. Részesedésünk az össz-gépipari termelésben ebben az időszakban 12,5%, a gépipar exportjában pedig 20% volt. 1975-ben ez a termelési arány 13,5% körül várható.

Az elmúlt 10 esztendő alatt az egész népgazdaságban is jelentős átalakulások történtek. Gazdálkodásunkban növekedett a tervszerűség, nagyobb gondot fordítunk a gazdasági

hatékonyság fokozására. Előtérbe került a külső és belső piaci igényekhez való rugalmasabb alkalmazkodás, a termelés és értékesítés intenzív módszereinek alkalmazása.

Az új gazdaságirányítási rend bevezetését követően néhány nagy jelentőségű licenc és gyártási eljárás vásárlására is sor került. Mint pl. az Ericsson telefonközpont és kiskoaxiális rendszer, a „Corning” automata lámpagyártó gépsor és gyártási eljárása, valamint a kisszámítógép és hozzá tartozó egyéb berendezések.

A fejlesztés fő irányát abban jelöltük meg, hogy a magyar híradás- és vákuumtechnikai ipar képes legyen komplexebb igények kielégítésére és fokozatosan áttérjen az egyedi berendezések gyártásáról a komplex hírdendzerek előállítására. Elhatároztuk — mondta a miniszterhelyettes —, hogy azokba a termékekbe fektetjük erőfeszítéseink zömét, amelyek a szocialista közösség országaiban meghonosodtak, jó hírnévre tettek szert és kielégítették felhasználóik minden irányú igényét.

Figyelembe vettük a szocialista országok híradástechnikai ipara fejlesztési eredményeit. Ennek alapján a híradástechnikai közszükségleti termékek széles választékából csak egyes kiválasztott termékeket gyártunk. Kezdeményezések történtek abban az irányban, hogy egyes termékek főszereivényeit nagy és gazdaságos sorozatokban, nemzetközi munkamegosztásban gyártsuk.

Figyelemre méltóak azok az eredmények is, amelyek a számítástechnikai eszközök fejlesztésének és gyártásának koordinációja révén hazánkban is elértünk. Megteremtettük az Egységes Számítástechnikai Rendszerbe tartozó kisszámítógépek kutatási-fejlesztési és gyártó bázisát. Létrehoztuk a már sok tekintetben nemzetközileg approbált adatátviteli berendezések gyártását.

A REÁB koordináló szerepe, a nemzetközi együttműködés és saját erőfeszítéseink kölcsönhatásaképpen egész alágazatunk korszerűsödött. Erről kaptunk tájékoztatást a következőkben:

A gerinchálózati és körzeti mikrohullámú berendezés-gyártást magas műszaki színvonalra emeltük. Nagy munkát fordítottunk a híradástechnikai nagyberendezések generációváltásának megoldására, a tranzisztorizálás, az automatizálás tökéletesítésére. A Szovjetunióval folytatott együttműködés eredményeként született meg „Druzsa” szélessávú mikrohullámú berendezés, amely eléri a világpiacon kapható rendszerek műszaki színvonalát.

Szovjet dokumentáció alapján honosítottuk meg a nagyszorozatban gyártott központtípusokat és a SZU-val kötöttünk megállapodást kvázielektronikus központok közös kifejlesztésére. Egész központgyártásunkra jelentős hatást gyakorolt, hogy a szocialista tábor volt az a bázis, amelynek igényeire exportunkat építettük. Ezt vettük figyelembe, amikor a fejlesztési erőket elsősorban az alközpontok és vidéki hálózatok fejlesztésére fordítottuk, vagy amikor a csehszlovák piaci igények gyorsítólag hatottak a Rotary-rendszerű alközponttípusok kiváltására.

A sokoldalú kapcsolatok és a kölcsönös információk szerepét játszottak abban, hogy hatásos módon tudtuk biztosítani a vezeték nélküli híradástechnikai nemzetközi szinten meghatározott célok megvalósítását. Ennek alapján került sor pl. a 3 és 12 csatornás légvezetékes gyártmánycsalád, valamint a nagyobb csatornás számú szimmetrikus kábelen dolgozó elektroncsöves, később a részben, illetve teljesen tranzisztorizált vivőáramú berendezések kifejlesztésére, elsősorban a Szovjetunió igényeire. Kifejlesztettünk PCM berendezéseket világ-színvonalon álló paraméterekkel, kis és közepes sebességű adatátviteli modemeket, valamint adatvégállomásokat, a ma elvárható legkorszerűbb harmadik generációs kivitelben.

Az URH rádiótelefon-rendszereknek sokrétű komplex szolgáltatású hírhálózat-rendszerek kidolgozását és gyártásának megszervezését végeztük el. Létrehoztuk a közszükségleti kazettás magnetofontípust és a korszerű, olcsó műanyagtechnika épülő, tömegigényt kielégítő készüléket. A tv műsorszórás területén, amely az utóbbi időkben a legjobban fejlődött, kialakítottuk a második generációs adókat. Fontos elvi határozatok alapján a magyar híradástechnikai ipar a kis és közepes teljesítményű műsorszóró adók és a IV—V. sávú tv-adók gyártására rendezkedett be.

Az elektroakusztikai profilban, a Szovjetunióval folytatott együttműködés három nagy fejlesztési időszaka során hoztuk létre azokat a második generációs stúdiótechnikai berendezéseket, komplex nyílt- és zárttéri hangrendszereket, amelyekből

nagy mennyiségben szállítottunk a Szovjetuniónak, Bulgáriának és Csehszlovákiának. Létrehoztunk egy új gyártmánycsoportot: a komplex oktatás-technikai rendszereket.

Az elektronikában alkalmazott műszereknél áttértünk a második generációra és megkezdtük a harmadik generációs elemek az integrált áramkörök széles körű alkalmazását. A szocialista országokban folyó fejlesztések és gyártások ismeretében elsősorban egy-két fontosabb műszercsoportra koncentráltuk erőfeszítéseinket. Mivel a professzionális berendezésgyártás is megkövetelt bizonyos műszerparkot (pl. mikrohullámú műszerek) szükségképpen ezek gyártását is meghonosítottuk. Háromoldalú szakosítási megállapodást kötöttünk a Német Demokratikus Köztársasággal és Csehszlovákiával rádió-mérőműszerek szállítására.

Szocialista igényekre kifejlesztettük az orvosi elektronikus műszereket, létrehoztuk — elsősorban szovjet igényre — a tv és színes tv műszerek gyártóbázisát. Jelentősek eredményeink az elektrokardiográfia terén. Fontos gyártmányunk a Biokombpolifiziograf és megoldottuk az elektroencefalográfia teljes kiszolgálását is.

Az alkatrésziparban az elmúlt esztendőben az integrált áramköri technika meghonosítása érdekében fejtettünk ki jelentős erőfeszítéseket. Ugyanakkor arra törekszünk, hogy a hazai gyártáson felüli szükségletünket a szocialista közösség országaiból elégítsük ki. Hagyományos alkatrészgyártásunk jelentős részének választéka és minősége megfelel az európai átlagos színvonalnak, e termékeink nemzetközi viszonylatban versenyképesek.

A magyar vákuumtechnikai gépgyártók és fejlesztők eredményes munkát végeztek a KGST keretében összehangoltan folyó kutatásokban, a szükséges technológiai berendezések létrehozásában. A technológia területén elért jelentős eredményünk, a Szovjetunióval közösen kifejlesztett 3500 db/óra teljesítményű normállámpa gyártósor. Ez a berendezés a korábban említett „Corning” gépsorral együtt biztosítja az izzólámpagyártás teljes automatizálását. Közismert, hogy hazánk fontos szerepet töltött és tölt be jelenleg is a vákuumtechnikai és üvegyipari technológiai berendezések kifejlesztésében és gyártásában. Különösen szoros együttműködés alakult ki a Szovjetunióval és a Német Demokratikus Köztársasággal. Ide tartoznak azok a fejlesztések is, amelyeket a tv-képesőgyártó technológiai berendezések területén végeztünk.

Az elmúlt tíz év alatt, ipari céljaink megvalósításával összhangban, résztvettünk a REÁB nagyarányú szabványosítási munkáiban. Nagyszámú KGST szabvány- és egységesítési ajánlást vezetünk be ágazati szabványok formájában.

Ezután Asztalos Lajos miniszterhelyettes így folytatta:

Teljes mértékben egyetértünk azokkal az integrációs törekvésekkel, amelyek a már meglévő műszaki kultúrával és jó adottságokkal rendelkező fejlesztő és gyártóbázisok olyan bővítését célozzák, hogy azok több ország igényeinek ellátására legyenek alkalmasak. E céloknak megfelelően az a törekvésünk, hogy a nemzetközi együttműködésben rejlő lehetőségek messzemenő kihasználásával és szelektív iparpolitikánkkal összhangban olyan optimális termékstruktúrát alakítsunk ki, amellyel a leggazdaságosabban és magas műszaki színvonalon lehet a hazai szükségleteket és az exportigényeket kielégíteni.

A REÁB megalakulása óta — a szocialista országokkal összehangoltan, lényegében két ötéves terv gazdasági feladatait teljesítettük. A jelenlegi ötéves tervperiódusban Magyarország KGST-tagországok közötti kölcsönös szállítások összege a híradástechnikai elektronikai termékekből öt évre összesen mintegy 830 millió Rbl-t tesz ki. Előzetes elképzelések szerint a következő ötéves tervben jelentősen növelni tervezzük a kölcsönös szállítások volumenét és az alágazat további dinamikus fejlődését irányozzuk elő.

A KGST-országok gazdasági integrációjának egyik alap-eleme a szakosítás és kooperáció. Most van kibontakozóban az a munka, amely a sokoldalú szakosítási és kooperációs szerződések gyakorlatára való fokozatos áttérést tűzte ki célul. Az integráció során kezdeményezések történtek a részegység- és szerelvénykooperáció irányában, továbbá arra, hogy megtaláljuk és leküzdjük azokat az akadályokat, amelyek ennek kibontakozását nehezítik. Ebből a munkából a magyar híradás- és vákuumtechnikai ipar is aktívan kiveszi a részét.

A bilaterális kapcsolatok területén már eddig is kötöttünk szakosítási szerződéseket. A Német Demokratikus Köztársasággal, Csehszlovákiával és Lengyelországgal elektroncsövekre, különböző kapcsolókra és csatlakozókra. Igen jelentősnek tartjuk a Szovjetunióval a jelenlegi ötéves terv időszaka megkötött szakosítási egyezményt, amely szerint a szovjet fél egyes rádió-mérőműszerek és légiforgalmi berendezések gyártására, a magyar fél pedig mikrohullámú gerinchálózati berendezések, egyes rádió-mérőműszerek és jelentéstárolók gyártására szakosodik. A következő ötéves tervidőszakban tervezzük szakosítási egyezmények köréne számottevő kibővítését.

A magyar híradástechnikai-elektronikai iparnak széles körű lehetőségei vannak arra, hogy a „Komplex Program” további megvalósításába is konkrétan és intenzíven bekapcsolódjék. 10—15 éves távlatban elképzelhetőnek tartjuk például, hogy hazánkban, korszerű színvonalon álló vezeték- és vezeték nélküli átviteli rendszerek, távbeszélő központok, elektroakusztika, tv főszereivények, szerviz és laboratóriumi vizsgáló műszerek, híradástechnikai alkatrészek egyes fajtái és a számítástechnikai eszközök területén tartós sokoldalú kooperációs kapcsolatokat alakítsunk ki. Rendkívül fontos számunkra a magyar híradástechnika részvétele az automatizált komplex kompatibilis hírközlőrendszer berendezéseinek fejlesztési és gyártási kérdéseinek megoldásában is.

Asztalos Lajos miniszterhelyettes a következőkkel zárta le tájékoztatóját:

A Rádiótechnikai és Elektronikai Ipari Állandó Bizottság keretében az elmúlt 10 esztendő alatt folytatott együttműködés sok eredményt hozott és számos tanulsággal is szolgált. Ezeket kell figyelembe vennünk a jövőben hogy az egyre inkább gazdasági szükségességé váló szocialista gazdasági integráció minden tagország megelőgedésére minél teljesebben valósuljon meg a híradástechnikai elektronikai ipar területén.

A REÁB keretében folytatott együttműködés eredményeit a jubileumi üléssel párhuzamosan — 10 éves a REÁB címmel rendezett kiállítás is bemutatta. A kiállítást — amelyen valamennyi tagország és Jugoszlávia bemutatta a sokoldalú együttműködés által érintett híradástechnikai—elektronikai termékeinek reprezentatív darabjait — dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter, a Bizottság elnöke nyitotta meg.

Megnyitójában többek között a következőket mondotta: „Tíz év a történelemben nem nagy idő. A Bizottságunk megalakulása óta eltelt tíz év alatt a résztvevő országok tevékenységét a híradástechnika — elektronika területén mégis történelmi időszaknak tekinthetjük, mert ipari ágazatunkat e 10 év alatt a robbanásszerűen gyors fejlődés jellemezte.

A KGST-tagországok közös erőfeszítéssel törekednek a gazdasági fejlődési szintjükben történelmileg kialakult különbségek csökkentésére és áttérnek, az együttműködés új, magasabb fokára, a szocialista munkamegosztás hatékonyabb formáira.”

Ezután a meghívottak megtekintették a kiállítást, amely 8 napon át a nagyközönség számára is nyitva volt.